

Zadbajmy o własne „podwórko”

Czy mamy szansę na to, aby w naszej miejscowości chodnik wybudowano tam, gdzie jest najbardziej potrzebny, a na przystanku autobusowym wybudowano wiatę, o która dawno wszyscy się upominają? Nowe przepisy dają formalnie taką szansę. Tylko czy sprawdzą się w praktyce?

Tylko do 30 czerwca 2009 r. (a w kolejnych latach do 31 marca) rady gmin mogą utworzyć fundusze sołeckie, z których można finansować działania dla społeczności wiejskich będące zadaniami własnymi gminy, ale zgłoszonymi jako inicjatywa mieszkańców. Dotyczy to projektów służących poprawie warunków życia mieszkańców i zarazem zgodnych ze strategią rozwoju gminy. Z funduszu mogą być finansowane również działania służące likwidacji klęsk żywiołowych.

– *Oczekujemy, że dzięki uruchomieniu programu funduszy sołeckich nastąpi istotny wzrost aktywności społecznej* – podkreśla **Piotr Głowski** (na zdjęciu), Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu PO ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich. – *Ci którzy do tej pory nie mogli liczyć na utworzenie takich funduszy we własnych gminach, zyskali podporę prawną ubiegania się o nie. Wierzę, że osiągnięte w konsekwencji rezultaty w sferze aktywności społecznej mieszkańców wsi będą w konsekwencji nie mniej istotne jak te, które wynikają z prostej kalkulacji ekonomicznej. Mamy nadzieję, że pierwsze pieniądze przekazane sołectwom staną się lokomotywą dla wielu projektów, w których połączone zostaną: inicjatywa i praca mieszkańców, granty z różnych źródeł (np. Leader czy Odnowa wsi) i dodatkowe środki z budżetu gmin.*

Procedura

W gminach, które zdecydują się na utworzenie funduszy sołeckich do 30 września będzie można składać wnioski dotyczące projektów, które mogłyby zostać zrealizowane z tych środków.

Wnioski uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej bądź grupy złożone z minimum 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. Wniosek powinien zawierać opis przedsięwzięć przewidzianych do realizacji wraz z oszacowaniem kosztów i uzasadnieniem. Tak przygotowane dokumenty sołtys przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) do końca września.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 7 dni od dnia otrzymania weryfikuje wnioski i odrzuca te, które uzna za niespełniające warunków formalnych i równocześnie powiadamia o decyzji sołtysa, który w ciągu kolejnych 7 dni może podtrzymać wniosek i skierować go do rady gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W takiej sytuacji rada gminy rozpatruje wniosek w terminie 30 dni od jego otrzymania. Wójt (burmistrz, prezydenta miasta) obowiązuje decyzją rady gminy w tym zakresie.

Jakie pieniądze

Wysokość środków dla każdego sołectwa obliczana jest według jednego wzoru:

$$F = \left(2 + \frac{Lm}{100} \right) \times Kb$$

Gdzie poszczególne symbole oznaczają:

F – wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo (nie więcej jednak niż dziesięciokrotność Kb),

Lm – liczba mieszkańców sołectwa według stanu na 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, określona przez gminę – na podstawie danych o stałych mieszkańcach (w oparciu o ustwę o ewidencji ludności i dowodach osobistych),

Kb – kwota bazowa – iloraz dochodów bieżących danej gminy za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców danej gminy na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata (na podstawie Danych Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego).

Należy pamiętać, że środki niewykorzystane w roku budżetowym wygasają z upływem tegoż roku. Część wydatków poniesionych na inwestycje realizowane w ramach funduszy sołeckich będzie gminom zwracana w formie dotacji celowych w następujących wysokościach:

- 30% – dla gmin, w których Kb jest mniejsze od średniego Kb w kraju,
- 20% – dla gmin, w których Kb wynosi 100 – 120% średniego Kb w kraju,
- 10% – dla gmin, w których Kb jest większe od 120% średniego Kb w kraju.

Przykładowo: dla sołectwa Chrustowa, gmina Ujście (woj. Wielkopolskie) – kwota bazowa Kb wynosi 1995,96 zł – jest to iloraz dochodów bieżących gminy za rok 2006

wynoszących 16 221 059,42 zł i liczby ludności – 8127 osób. Przy takiej kwocie bazowej i 248 mieszkańcach Chrustowa, wysokość funduszu dla tego sołectwa wyniesie 8 941,86 zł.

– *Inwestycje realizowane w ramach funduszy sołeckich będą dotyczyły autentycznych potrzeb mieszkańców danego terenu i wpisywały się praktycznie w zadania własne, które gminy i tak będą realizowały* – argumentuje senator Piotr Głowski. – *Jest jednak szansa, że te drobne inwestycje – chodniki, ścieżki rowerowe itp. znajdą się dokładnie tam, gdzie mieszkańcom będą służyły najlepiej. Dodatkowo gmina zyska od 10 do 30% środków przeznaczonych na Fundusz Sołecki – na dodatkowe wydatki, jako refundację z budżetu państwa. Warto też dodać, że inwestycje realizowane w ramach funduszy sołeckich można również deklorować jako wkład własny przy ubieganiu się o dotację na realizację większych zadań – np. na poziomie starostwa czy województwa. Osobiście jestem przekonany, że fundusze mogą przynieść wiele korzyści materialnych i zarazem integrujących społeczność wiejską. Najtrudniejszy będzie oczywiście pierwszy rok realizacji ustawy. Wierzę jednak, że pojawią się pierwsze udane inicjatywy, które przekonają do projektu kolejnych.*

Mira Dziągiewska